

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Beslissing van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 14 augustus 2018

met betrekking tot de wijzigingen aan het
contract van toegangsverantwoordelijke, voorgesteld door de beheerder van
het plaatselijk vervoernet van elektriciteit

BESL-2018-29

1. Situatieschets

Bij brief van 21 juni, ontvangen op 21 juni 2018, legde Elia de wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke (ook 'ARP-contract' genoemd) voor aan de VREG met vraag om goedkeuring.

Volgens artikel I.3.1.1. van het TRPV treden modelcontracten, die de beheerder van het PVN (Elia) opstelt in uitvoering van dat reglement, maar in werking 60 dagen na overmaking aan VREG ter goedkeuring.

Hoofdstuk I.3 Modelcontracten en procedures van de beheerder van het Plaatselijk Vervoernet
Artikel I.3.1.1 Behoudens andersluidende bepaling in de Vlaamse energiewetgeving treden modelcontracten en procedures die door de beheerder van het Plaatselijk Vervoernet zijn opgesteld in uitvoering van dit Reglement alsook alle wijzigingen die eraan worden aangebracht, pas in werking indien ze twee maanden voor hun inwerkingtreding ter goedkeuring werden overgemaakt aan de VREG. Bij gebrek aan beslissing binnen twee maanden wordt de goedkeuring geacht stilzwijgend verworven te zijn.

De VREG ziet er op basis van zijn goedkeuringsbevoegdheid op toe dat de voorwaarden voor toegang tot het plaatselijk vervoernet evenredig en niet-discriminerend zijn.¹

2. Procedureel - antecedenten

De consultatie van de marktpartijen bij het opstellen en wijzigen van modelcontracten, en het rekening houden met de gemaakte opmerkingen, is noodzakelijk voor een evenwichtige, door de contractpartijen gedragen contractuele regeling.

De consultatie van de voorgestelde wijzigingen aan het toegangscontract verliep in 2 fasen: een **informeel** en een **formeel** traject.

Informeel traject

Vooraf aan de voorliggende formele vraag tot goedkeuring, doorliep Elia een informeel traject van consultatie.

De wijzigingen aan het ARP-contract werden besproken tijdens de Workgroup Balancing van 30 maart 2018 en het resultaat van de consultatie toegelicht op de WG Balancing van 20 juni 2018.

De voorgestelde aanpassingen aan het ARP-contract werden door Elia toegelicht in de FORBEG-meeting WG Elektriciteit van 17 april 2018.

De VREG maakte in die fase geen commentaar over aan Elia.

Formeel traject

Het formele traject bestond uit de publieke consultatie, aangekondigd via de nieuwsbrief van Elia. Alle informatie (i.e. toelichtingsnota en het ARP-contract met de voorgestelde wijzigingen) is via de website van Elia² ter beschikking. De publieke consultatie liep van 8 mei tot 3 juni 2018.

¹ Art. 37, 6a) jo. 10 van de [Richtlijn 2009/72/EG](#) van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG

² [www.Elia.be](http://www.elia.be): over Elia>Publicaties>Publieke consultatie (<http://www.elia.be/nl/over-elia/publications/Publieke-consultatie/Contrat-ARP-for-public-consultation-may-2018>)

We ontvingen volgende documenten:

- Begeleidende brief;
- Een toelichtingsnota: de toelichting bij de wijzigingen voor de consultatie;
- De versie van het goed te keuren contract van toegangsverantwoordelijke;
- Een versie van het contract met aanduiding van de wijzigingen (track changes);
- Consultatierapport.

Elia bezorgde bovendien de reacties, die binnenkwamen tijdens de consultatieperiode van Febeliec en FEBEG. Elia motiveert in het consultatierapport waarom de reacties niet tot aanpassingen van het voorstel tot contract hebben geleid.

3. Bespreking

3.1 Beschrijving van de voorgestelde wijzigingen

3.1.1 Implementatie van de Nemo Link interconnector tussen België en Groot-Brittannië

Nemo Link is een elektriciteitskabel in de Noordzee die een nieuwe interconnectie tussen België en Groot-Brittannië mogelijk maakt³. De voorgestelde wijzigingen in het ARP-contract gaan enerzijds over de te volgen nominatieprocedures op de nieuwe BE-GB grens voor evenwichtsverantwoordelijken. Daarnaast kent men een evenwichtsverantwoordelijkheid toe aan de eigenaar van een Offshore interconnector, onder de vorm van een nieuw type ARP: de Toegangsverantwoordelijke verbonden aan een Offshore Interconnector.

Toevoeging van een nieuw type van Toegangsverantwoordelijke verbonden aan een Offshore Interconnector (ARP O.I.)

Naar analogie met de principes van toepassing in Groot-Brittannië voor interconnectoren, kent men evenwichtsverantwoordelijkheid toe aan de eigenaar van een Offshore Interconnector. Dat wil zeggen dat de eigenaar van de interconnector verantwoordelijk is voor de onbalanskosten die de interconnector veroorzaakt door het fysieke verschil (onbalans) tussen de verwachte energie op basis van de nominaties van de marktpartijen op de grens en de effectieve fysieke energie in doorvoer via de interconnector. Dat verschil kan bijvoorbeeld door een onverwachte uitschakeling van een productie-eenheid. In het ARP-contract stelt Elia voor om een specifiek type van ARP te creëren, de Toegangsverantwoordelijke verbonden aan een Offshore Interconnector (ARP O.I.). Deze partij is verantwoordelijk dat de geplande stromen op de Offshore Connector effectief plaatsvinden. Als dit niet het geval is, dient deze partij er alles aan te doen om het evenwicht te herstellen. Indien er daarna toch nog een onevenwicht optreedt in de evenwichtssperimeter van de ARP O.I., dan moet de ARP O.I. de gereguleerde onevenwichtstarieven bepalen zoals elke, andere ARP.

Concreet stelt Elia aanpassingen voor aan:

- Artikel 1: definities
- Artikel 10.2: Deelname van de ARP O.I. aan de globale doelstelling van behoud van evenwicht van de regelzone (niet toegestaan om af te wijken van het individuele evenwicht)
- Artikel 11: Toewijzingen aan de perimeter van de ARP O.I.
- Artikel 12 en Bijlage 5: Beschrijving proces voor het indienen van nominaties voor de ARP O.I.
- Bijlage 3: Beschrijving proces voor het toewijzen van onevenwicht aan de ARP O.I.

---

³ Voor meer informatie zie: <http://www.nemo-link.com/the-project/overview/>

- Bijlage 4: Bankgarantie voor de ARP O.I.
- (Nieuw) Bijlage 9: Specifieke bepalingen voor een ARP O.I. over aansluitingspunten van Offshore Interconnectoren

Ingebruikname van de nieuwe BE-GB Grens (elektriciteitsmarkten)

De komst van Nemo Link zorgt voor een nieuwe grens tussen de Belgische Scheduling Area⁴ en de Britse Scheduling Area (BE-GB grens). Indien ARPs elektriciteit uit Groot-Brittannië kopen (importeren) of omgekeerd verkopen (exporteren), dan moeten zij deze nomineren op de grens van de Scheduling Area volgens een aantal regels. Voor de BE-GB grens is het zo dat de nominaties niet rechtstreeks in het Elia systeem gebeuren, maar via het Regionaal Nominatie Platform (RNP). Dit systeem wordt al gebruikt voor de NL-GB en FR-GB grenzen. De voorgestelde wijzigingen in het ARP-contract leggen vast hoe ARPs import en export dienen te nomineren op deze grens en hoe de nominaties worden toegekend aan de evenwichtsperimeter van de ARP.

Concreet voorziet Elia aanpassingen aan:

- Artikel 1: definities
- Artikel 11.4: het in rekening brengen van de verliezen op de BE-GB grens
- Artikel 12.3.3 en 12.3.4: evaluatie van de ingediende nominaties voor de nieuwe BE-GB grens
- Bijlage 3: aanpassing in rekening import/export nominaties op de BE-GB grens in evenwichtsperimeter
- Bijlage 5: Aanpassing nominatie procedures voor import/export op de BE-GB grens

3.1.2 Wijzigingen naar aanleiding van opmerkingen op de vorige versie van het ARP-contract

In haar beslissing (B) 1741 stelt de CREG een aantal voorwaarden voor goedkeuring. De VREG formuleerde een aantal suggesties om mee te nemen in de volgende versie van het contract. De voorliggende wijzigingen zijn het voorstel van Elia om daaraan te voldoen of te motiveren in de toelichtingsnota waarom niet kan voldaan worden. Het gaat over o.a. een herziening van de formulering en structuur van artikel 11, dat handelt over de correctie van de evenwichtsperimeter, en een aanpassing van de notificatieprocedure aan de ARP bij tertiaire reserve.

Herziening formulering en structuur artikel 11 om leesbaarheid te verhogen

Het oude artikel 11.1.2 wordt de nieuwe sub paragraaf 11.8. Verder wordt een duidelijke opsplitsing gemaakt tussen modaliteiten van toepassing:

- In geval van activatie van CIPU-eenheden
- In geval van activatie van niet CIPU-eenheden zonder energieoverdracht
- In geval van activatie van niet-CIPU-eenheden met energieoverdracht
- In geval van activatie van strategische reserve

---

⁴ Scheduling Area is meestal de biedingszone of het grootste geografische gebied waar marktpartijen energie kunnen uitwisselen zonder allocatie van grenscapaciteit.

Notificatieprocedure ARP bij activatie van R3 van 15 min naar 3 min met nieuwe bijlage 10

Elia stelt voor om de notificatieprocedure aan de ARP voor gereserveerd tertiair regelvermogen afkomstig van niet-CIPU technische eenheden⁵ identiek te maken aan de notificatieprocedure aan de ARP voor niet-gereserveerd tertiair regelvermogen afkomstig van niet-CIPU technische eenheden⁶. Op expliciete vraag van de CREG voerde Elia nog een aantal andere veranderingen door zoals o.a. het sneller verzenden van de eerste notificatie: binnen 3 minuten na de start van de activatie i.p.v. binnen 15 minuten na de start van de activatie. Het gedetailleerde proces staat beschreven in een nieuwe bijlage 10.

Aanpassing van artikel 10.2

In zijn vorige beslissing⁷ over de goedkeuring van de vorige versie van het ARP-contract heeft de VREG gesuggereerd aan Elia om te verduidelijken wat ze bedoelen met "het deel dat betrekking heeft op zijn rol als ARP_{FSP}". Verschillende belanghebbenden gaven aan dat dit onduidelijk was voor de gevallen als de FSP geen flexibiliteit aanbiedt of als er geen activatie plaatsvindt van flexibiliteit. Elia doet een voorstel van aanpassing door een herformulering en het toevoegen van het woord "specifiek".

3.1.3 Wijzigingen naar aanleiding van de harmonisering van de referentiecurve van strategische reserve op basis van de vraag

De werkingsregels van de strategische reserve voorzien in een harmonisering van de referentiecurve die wordt gebruikt voor de strategische reserve op basis van de vraag (Strategic Demand Reserve of SDR). In de aanpassing van art. 11.8.3 stelt Elia voor om de paragraaf over de correctie van de perimeter in geval van activatie van SDR te wijzigen om rekening te houden met de geplande ontwikkelingen in de werkingsregels van strategische reserves.

3.1.4 Varia

Elia stelt aanpassingen voor om het ARP-contract in overeenstemming te brengen met de realiteit door de volgende aanpassingen:

- Wijziging van de definitie "marktkoppeling": verandering van term Single-Day Ahead Coupling;
- Schrapping van faxnummers in bijlage 6;
- Wijziging aan de definitie van "Besteld Volume" om in lijn te zijn met de Regels voor Energieoverdracht;
- Schrapping van een laatste verwijzing in artikel 13.3 naar de onderbreekbaarheidsdienst (ICH): deze dienst bestaat niet meer;
- Aanpassing van de gebruikte terminologie in artikel 11.2 om naar een distributienet te verwijzen: de bewoordingen "een ander distributienet dan het Elia-net" werden geschrapt uit de omschrijving van distributienet. Het elektriciteitsnet met een spanningsniveau van 70 kV in het Vlaamse gewest dat Elia uitbaat, wordt nu omschreven als het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;

⁵ Dit is het vroegere R3 DP of R3 Flex.

⁶ Dit is de officiële naam van het bidladderproject of het openstellen van de vrije biedingen voor R3 aan partijen zonder een CIPU-contract (demand response, kleine productie-eenheden,...)

⁷ BESL-2018-06

- Aanpassingen m.b.t. intraday toewijzingen en de nominatieprocedures voor lange termijn en intraday (bijlage 1 en 5).

3.2 Beoordeling van de wijzigingen

3.2.1 Aanpassingen voor de implementatie van Nemo Link tussen België en Groot-Brittannië

Deze paragrafen handelen over regelgeving over interconnecties tussen België en andere landen en dat behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid. Bijgevolg zijn we hiervoor als regionale regulator niet bevoegd om hieromtrent een goedkeuring te verlenen.

Wel willen we enkele vormelijke opmerkingen maken over de formulering in de Nederlandse versie:

- in de definitie “Toegangsverantwoordelijke verbonden aan een Offshore Interconnector” moet “distributie Injectie” met een hoofdletter te worden geschreven.
- in de definitie “Offshore Interconnector Aansluitingspunt” spreekt men over een aansluiting op het Elia-net. Het Elia-net omvat evenwel zowel het (federale) transmissienet als het (regionale) plaatselijk vervoernet van elektriciteit. Tenzij Elia het mogelijk acht dat er Offshore interconnectoren worden aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, stellen we voor om dit te vervangen door “(federaal) transmissienet”.

3.2.2 Aanpassingen naar aanleiding van opmerkingen op de vorige versie van het ARP-contract

De VREG maakt in zijn beslissing⁸ over de vorige versie van het ARP-contract de volgende commentaar:

“De VREG geeft volgend commentaar mee, voor een volgende herziening van het contract:

- *Inzake artikel 10.2: duidelijkere beschrijving van wat wel en niet ressorteert onder “deel dat betrekking heeft op zijn rol van ARP_{FSP}”.*
- *Inzake nieuw artikel 11.1.2:*
  - *Verbetering structuur en formuleringen (notificatie aan ARP)*
  - *Gelijktrekken van de **notificatie** aan de **ARP_{SOURCE}** met deze van de **bidladder**, als de energieoverdracht ook voor R3 geïntroduceerd wordt”*

We stellen vast dat de structuur en formulering van het oud artikel 11.2.1 (nieuw artikel 11.8) veel leesbaarder en duidelijker is. De notificatie van de ARP_{SOURCE} wordt volledig gelijk gesteld aan deze van R3. Door het toevoegen van bijlage 10 en het korter maken van de tijd van het verzenden (< 3minuten) van de eerste notificatie wordt de procedure ook performanter.

De herformulering van artikel 10.2 en het toevoegen van het woord “specifiek” maakt het duidelijker dat de bepaling enkel geldig is als de toegangsverantwoordelijke zijn rol vervult van toegangsverantwoordelijke van een FSP, zijnde wanneer er een activatie van flexibiliteit plaatsvindt. M.a.w. mag de toegangsverantwoordelijke wel helpen bij de doelstelling van het globale evenwicht, als geen activatie van flexibiliteit plaatsvindt.

De belanghebbende FEBEG geeft ook aan tevreden te zijn met de aanpassingen. We concluderen dat **Elia alle suggesties van de VREG voldoende heeft uitgevoerd**. De VREG oordeelt dat deze aanpassingen in lijn te zijn met de Vlaamse regelgeving (art. 4.1.22/1 van het Energiedecreet).

---

⁸ BESL-2018-06

De VREG heeft geen opmerkingen op de andere aanpassingen die Elia uitvoerde op vraag van de CREG behalve op een vormelijke opmerking op de Nederlandse versie van de definitie van (non) CIPU Technische Eenheid:

CIPU Technische Eenheid: een Technische Eenheid die is ondernomen in een geldig CIPU-contract

We suggereren om het woord “ondernomen” aan te passen naar “opgenomen”.

De VREG gaat **akkoord** met de wijzigingen* aan het contract van toegangsverantwoordelijke in verband met de herformulering van artikelen 10.2, 11 en de ARP-notificatie.

* concreet gaat het over de wijziging van artikelen 10.2, 11.1.2, 11.8 en Bijlage 10.

3.2.3 Aanpassingen naar aanleiding van harmonisatie van de referentiecurve van SDR

Deze paragrafen handelen over regelgeving over bevoorradingszekerheid, waaronder de werkingsregels van de strategische reserve. Dat is behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid. Bijgevolg zijn we hiervoor als regionale regulator niet bevoegd om hieromtrent een goedkeuring te verlenen.

We hebben geen vormelijke opmerkingen.

3.2.4 Varia-punten

Ten slotte werd het ARP-contract ook gewijzigd met het oog op het in overeenstemming brengen van het contract met de realiteit.

Er werd geen enkele opmerking gemaakt door de 2 belanghebbenden die een reactie indienden over de varia-punten.

De VREG heeft een opmerking over de aanpassing van “Bestelde Volume”. Deze definitie luidt als volgt in het Nederlands:

Bestelde Volume: het door ELIA gevraagde energievolume gedurende een activatie van flexibiliteit in het kader van de levering van ondersteunde diensten.

- Schrijfwijze ondersteunende diensten
- Ondersteunende Diensten wordt in de Elektriciteitswet gedefinieerd als “een dienst die nodig is voor de exploitatie van een transmissie- of distributienet”. Aangezien ondersteunende diensten nergens wordt gedefinieerd in het ARP-contract, maar Elia in de definitie van Bestelde Volume schrijft “het door Elia gevraagde energievolume”, gaan we ervan uit dat Elia Ondersteunende Diensten bedoelt voor de TNB of Elia in zijn rol van beheerder van het plaatselijk vervoernet. We zouden willen vragen om dit te verduidelijken in de definitie als dat de bedoeling is, om verwarring te vermijden. Indien het wel de bedoeling is om Ondersteunende Diensten van de DNB toe te voegen, zouden we graag meer uitleg hierover willen.

De VREG gaat **akkoord** met de wijzigingen* aan het contract van toegangsverantwoordelijke over de varia-punten.

* concreet gaat het over wijziging van artikelen 1, 11.2, 13.3 en Bijlagen 6.

Conclusie

De VREG gaat **akkoord** met de voorgestelde wijzigingen aan het ARP-contract met betrekking tot de opmerkingen op de vorige versie (wijziging van artikelen 10.2, 11.1.2, 11.8 en Bijlage 10) en varia-punten (wijziging van artikelen 1, 11.2, 13.3 en Bijlagen 6).

De VREG heeft wel een aantal bemerkingen op de voorgestelde wijzigingen. Deze opmerkingen zijn echter niet doorslaggevend en betreffen **commentaar**.

4. Beslissing

Overwegende dat de wijzigingen met betrekking tot interconnecties met de buurlanden en bevoorradingszekerheid behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid, waarvoor de VREG, als regionale regulator, bijgevolg niet bevoegd is;

Overwegende dat er slechts 2 belanghebbenden deelnamen aan de publieke consultatie met een korte reactie en overwegende dat Elia in voldoende mate motiveert waarom de voorstellen niet moeten aangepast worden aan de opmerkingen van de belanghebbenden;

Overwegende dat de voorgestelde wijzigingen voldoende rekening houden met de gemaakte suggesties uit BESL-2018-06 van de VREG, en in lijn zijn met art. 4.1.21/1 van het Energiedecreet;

Overwegende dat de voorgestelde wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke evenredig en niet-discriminerend zijn;

Beslist de VREG

de door Elia voorgestelde wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke die binnen de bevoegdheid van de VREG vallen, goed te keuren.

Voor de VREG

Brussel,

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

5. Bijlagen

Bijlage 1: contract van toegangsverantwoordelijke (met track changes)

ARP contract_Track
Changes

Bijlage 2: Toelichtingsnota Elia bij publieke consultatie

Toelichtingsnota
ARP Contract